

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ

Кафедра языкоznания и страноведения Востока

Лысенко
Евгения Сергеевна

**ЯЗЫКОВЫЕ ИГРЫ И ЯЗЫКОВОЕ КОНСТРУИРОВАНИЕ В
ПРОИЗВЕДЕНИЯХ МУСУЛЬМАНСКИХ МИСТИКОВ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат исторических наук
Д.Э. Севрук

Допущена к защите

«__» ____ 20__ г.

Зав. кафедрой языкоznания и страноведения Востока
кандидат исторических наук, доцент В.Р. Боровой

Минск, 2020

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 70 с., 10 рис., 43 источника, 1 прил.

Ключевые слова: СУФИЗМ, ЯЗЫКОВАЯ ИГРА, ЯЗЫКОВОЕ КОНСТРУИРОВАНИЕ, МИСТИЦИЗМ, АРАБСКИЙ ЯЗЫК, АРАБСКИЙ АЛФАВИТ.

Объект исследования: языковые игры и конструирование как способ передачи мистического опыта.

Цель исследования: исследование языковых игр и языкового конструирования как способов создания средства для фиксации мистического опыта на примере трактата Мансура аль-Халладжа и Ибн Араби, искусственного языка балайбалан.

Методы исследования: описательный, герменевтический и сравнительный методы.

В результате исследования было описано явление языковых игр и языкового конструирования как методов расширения возможностей языка, используемых в работах мусульманских мистиков: «Китаб ат-тавасин» Мансура аль-Халладжа, «Мекканских откровениях» Ибн Араби, а также на примере искусственного языка Мухаммада Гюльшани. Были переведены и проанализированы фрагменты из вышеуказанных произведений, установлено, каким образом языковые эксперименты коррелируют с суфийским учением и концепциями упомянутых выше авторов. Был проведён анализ текста на языке балайбалан и выяснено, какие из элементов этого языка являются заимствованиями из грамматик арабского, персидского и турецкого языков, сделано предположение о причине создания балайбалана Мухаммадом Гюльшани.

Область возможного практического применения: результаты исследования могут быть использованы в изучении мистических текстов в рамках преподавания религиозно-философских дисциплин. Кроме того, к языковым экспериментам мистиков обращались многие литераторы на арабо-мусульманском Востоке, поэтому работа может быть интересна и литературоведам.

Автор работы подтверждает, что все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методологические и методические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца: 70 с., 10 мал., 43 крыніцы, 1 прыкл.

Ключавыя слова: СУФІЗМ, МОЎНАЯ ГУЛЬНЯ, МОЎНАЕ КАНСТРУЯВАННЕ, МІСТЫЦЫЗМ, АРАБСКАЯ МОВА, АРАБСКІ АЛФАВІТ.

Аб'ект даследавання: моўныя гульні і канструяванне як спосаб перадачы містычнага вопыту.

Мэта даследавання: даследаванне моўных гульняў і моўнага канструявання як спосабаў стварэння сродку для фіксацыі містычнага вопыту на прыкладзе трактата Мансура аль-Халладжа і Ібн Арабі, штучнай мовы балайбалан.

Метады даследавання: апісальны, герменеўтычны і параўнальны метады.

Ў выніку даследавання была апісаны з'ява моўных гульняў і моўнага канструявання як метадаў пашырэння магчымасцяў мовы, якія выкарыстоўваюцца ў працах мусульманскіх містыкаў: «Кітаб ат-тавасін» Мансура аль-Халладжа, «Мекканскіх адкрыццяў» Ібн Арабі, а таксама на прыкладзе штучнай мовы Мухаммада Гюльшані. Былі перакладзены і прааналізаваны фрагменты з вышэйгаданых твораў, устаноўлена, якім чынам моўныя эксперыменты карэлююць з суфійскім вучэннем і канцэпцыямі згаданых вышэй аўтараў. Быў праведзены аналіз тэксту на мове балайбалан і высветлена, якія з элементаў гэтай мовы з'яўляюцца запазычаннямі з граматык арабскай, персідской і турэцкай моў, зроблена здагадка пра прычыну стварэння балайбалана Мухаммадам Гюльшані.

Вобласць магчымага практычнага прымянення: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў вывучэнні містычных тэкстаў у рамках выкладання рэлігійна-філософскіх дысцыплін. Акрамя таго, да моўных эксперымантаў містыкаў звязталіся шматлікія літаратары на араба-мусульманскім Усходзе, таму праца можа выклікаць цікавасць і літаратуразнаўцаў.

Аўтар працы пацвярджае, што ўсе запазычаныя з літаратурных і іншыхкрыніц тэарэтычныя, метадалагічныя і метадычныя становішча і канцэпцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

ANNOTATION

Degree paper: 70 p., 10 ill., 43 sources, 1 app.

Key words: SUFISM, LANGUAGE GAME, LANGUAGE CONSTRUCTION, MYSTICISM, ARABIC LANGUAGE, ARABIC ALPHABET.

Object of research: language games and construction as a way to convey mystical experience.

Purpose of research: studying of language games and language construction as ways to create means for the recording of mystical experience on the example of the treatise of Mansour al-Hallaj and Ibn Arabi, the Balaybalan constructed language.

Research methods: descriptive, hermeneutic and comparative methods.

As a result of the study, the phenomenon of language games and language construction as means of language capabilities expanding was described on the basis of the works of Muslim mystics: "Kitab at-tawasin" by Mansur al-Hallaj, "Meccan Revelations" by Ibn Arabi, as well as the artificial language of Mohammad Golšani was analyzed. Abstracts from the abovementioned works were translated and studied and it was found out how language experiments correlate with Sufi ideology and concepts of the abovementioned authors. The analysis of the text in the Balaibalan language was carried out and it was discovered which of the elements of this language were borrowed from the grammars of Arabic, Persian and Turkish languages; the reason for the creation of Mohammad Golšani's Balaibalan language was assumed.

Area of possible practical application: the results of the research can be used in the studying of mystical texts within the framework of religious and philosophical disciplines. Taking into consideration, that many writers in the Arab-Muslim East addressed to the language experiments of mystics, the work may be of interest to literature scholars.

The author of the work confirms that all the theoretical, methodological and methodical positions and concepts borrowed from literary and other sources are given references to their authors.